

Betænkning

over

I. forslag til lov om ændring af lov om folkepension.

(Forhøjelse af grundbeløb m. v.),

II. forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m. v.

(Forhøjelse af ydelser),

III. forslag til lov om ændring af lov om pension og hjælp til enker m. fl.

(Forhøjelse af grundbeløb) og

IV. forslag til lov om ændring af lov om omsorg for invalidepensionister og folkepensionister.

(Betaling for ophold på alderdomshjem og plejehjem).

(Afgivet af socialudvalget den 2. december 1969).

Udvalget har behandlet lovforslagene i 4 møder og har herunder haft 1 samråd med finansministeren og 2 samråd med socialministeren, der tillige har besvaret skriftligt stillede spørgsmål. Udvalget har modtaget skriftlig henvendelse fra Den danske Købstadforening og Sammenslutningen af Købstædernes sociale Udvalg samt fra Folkepensionistforeningernes og Invalideorganisationernes Kontaktudvalg. Disse henvendelser og nogle af de til socialministeren skriftligt stillede spørgsmål med svar samt 2 notater, udarbejdet af skatte-departementet, er optrykt som bilag til betænkningen.

Ad I. forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Forhøjelse af grundbeløb m. v.).

Det fremgår af bemærkningerne til dette lovforslag (samt til lovforslagene nr. II-IV), at det ved lov nr. 289 af 18. juni 1969 indførte midlertidige tillæg til personer, der oppebærer indtægtsbestemt folkepension (og invalide- samt enkepension), foreslås indregnet i grundbeløbene for tiden efter 1. april 1970. Endvidere foreslås grundbeløbet forhøjet med 1,6 pct., svarende til de forbedringer, som lavtlønnede mandlige arbejdere vil opnå i overenskomstperiodens 2. år,

reduceret med den forbedring af time-lønnen, der kan henføres til den aftalte ned-sættelse af arbejdstiden. Det folketings-udvalg, som behandlede lovforslaget om det midlertidige tillæg, fik tillige til behandling henvist en række lovforslag om forhøjelse af pensionstillæggene og ændring af fradrags-reglerne. Ved disse lovforslag, der blev gennemført som lovene nr. 351, 352 og 353 af 18. juni 1969, blev der ydet pensionisterne kompensation for den nedgang i den disponible indtægt, som følger af overgangen til kildeskat. Beregningen af denne kompensation måtte til dels bero på et skøn over de kommende skatteprocenter. Vedrørende disse lovforslags udvalgsbehandling henvises til udvalgets betænkning af 3. juni 1969 (tillæg B. side 2855).

Under hensyn til, at fastsættelsen af udskrivningsprocenterne nu har fundet sted, har udvalget beskæftiget sig med disse spørgsmål. Man har i forbindelse hermed fra finansministeren modtaget en række oplysninger, der er optrykt som bilag, og hvoraf det bl. a. fremgår, at der nu må påregnes en samlet udskrivningsprocent for de lavere indkomster på 36,4, medens man ved fastlæggelsen af kompensationerne regnede med 36.

Det har været drøftet, om kompensati-
onen vil få den ønskede tilstrækkelige og
ensartede virkning under hensyn til den nu
konstaterede spredning i størrelsen af ud-
skrivningsprocenterne til den kommunale
indkomstskat, ligesom man har drøftet
risikoen for, at pensionister, som bor i eget
hus, vil kunne miste pensionstillægget som
følge af den forhøjede indtægt, der skal be-
regnes heraf. Socialministeren har over for
udvalget erklæret, at man i et kommende
cirkulære vil henlede kommunernes op-
mærksomhed på muligheden for at yde pen-
sionister, hvis økonomiske forhold er sær-
lig vanskeliggjort på grund af skatteomlæg-
ningen eller som følge af de ovenfor i øvrigt
anførte forhold, støtte af rådighedsbeløbet.
Under hensyn hertil samt under hensyn til
oplysningerne fra finansministeren finder
udvalget ikke grundlag for at foreslå den
givne kompensation forhøjet.

Udvalget har endvidere drøftet forskellige
skattemæssige spørgsmål i forbindelse med
pensionisters bopæltagen i udlandet.

Herefter indstiller et *flertal* (det konserva-
tive folkepartis, venstres og det radikale
venstres medlemmer af udvalget) lovfors-
laget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (socialdemokratiets og socia-
listisk folkepartis medlemmer af udvalget)
henleder opmærksomheden på, at de nævnte
partiers medlemmer under udvalgsbehand-
lingen af lovforslaget vedrørende det midler-
tidige tillæg stillede ændringsforslag om for-
højelse af tillægget under hensyn til, at man
ikke kunne godkende den reduktion, som
på nærmere angiven måde var foretaget ved
de beregninger, der lå til grund for lovfors-
laget. Disse ændringsforslag forkastedes.
Under henvisning hertil stiller mindretallet
nedenstående ændringsforslag, hvorefter den
til det midlertidige tillæg svarende for-
højelse af grundbeløbet finder sted uden
den ved lov nr. 289 af 18. juni 1969 fore-
tagne reduktion. I øvrigt henvises til de
bemærkninger, som ledsager ændringsfor-
slagene.

Mindretallet indstiller herefter lovforslaget
til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede
ændringsforslag.

*Ad II. forslag til lov om ændring af lov om
invaliddepension m. v. (Forhøjelse af
ydelse).*

Et *flertal* (det konservative folkepartis,
venstres og det radikale venstres medlem-
mer af udvalget) indstiller lovforslaget til
vedtagelse uændret.

Et *mindretal* (socialdemokratiets og socia-
listisk folkepartis medlemmer af udvalget)
indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de
af mindretallet stillede ændringsforslag,
hvorom der henvises til det under ad I samt
i de ledsagende bemærkninger anførte.

*Ad III. Forslag til lov om ændring af lov om
pension og hjælp til enker m. fl. (Forhøjelse af
grundbeløb).*

Et *flertal* (det konservative folkepartis,
venstres og det radikale venstres medlem-
mer af udvalget) indstiller lovforslaget til
vedtagelse uændret.

Et *mindretal* (socialdemokratiets og socia-
listisk folkepartis medlemmer af udvalget)
indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af
mindretallet stillede ændringsforslag, hvor-
om der henvises til det under ad I samt i de
ledsagende bemærkninger anførte.

*Ad IV. Forslag til lov om ændring af lov om
omsorg for invalidepensionister og folke-
pensionister. (Betalning for ophold på alder-
domshjem og plejehjem).*

Udvalget har indgående drøftet virk-
ningerne af de foreslåede ændringer af be-
talingsreglerne, bl. a. på grundlag af det i
henvendelserne fra Den danske Købstad-
forening og fra Sammenslutningen af Køb-
stædernes sociale Udvalg anførte. De fore-
slåede ændringer vil for visse indtægts-
gruppers vedkommende medføre højere be-
taling for opholdet. Socialministeren har
i denne forbindelse over for udvalget er-
klæret, at der administrativt vil blive fast-
sat bestemmelser, hvorefter pensionister,
der har ophold på et hjem på tidspunktet
for lovens ikrafttræden, ikke skal betale et
større beløb, end de betalte efter de før dette
tidspunkt gældende regler. Denne und-
tagelsesbestemmelse vil dog ikke komme
til at gælde for pensionister, for hvem det
får betydning, at reglen om maksimumsbe-
taling ophæves.

Det ovenfor omhandlede problem står i snæver sammenhæng med spørgsmålet om størrelsen af den ydelse, som forlods skal udbetales til pensionisten, og som efter lovforslaget, bortset fra forhøjelser som følge af indregning af midlertidigt tillæg m. v., svarer til det beløb, som efter gældende regler udbetales til personlige fornødenheder.

Herefter indstiller et *flertal* (det konservative folkepartis, venstres og det radikale venstres medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med det af socialministeren stillede ændringsforslag nr. 1.

Et *mindretal* (socialdemokratiets og socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) finder, at man ved en forhøjelse af det i lovforslaget indeholdte grundbeløb kan afbøde de foreslåede betalingsreglers uheldige virkninger for de i økonomisk henseende ringest stillede beboere på alderdoms- og plejehjemmene. Ved at anvende denne fremgangsmåde vil også personer, som efter tidspunktet for lovens ikrafttræden tager ophold på hjemmene, være omfattet af den lempeligere betaling. Mindretallet har derfor stillet nedenstående ændringsforslag nr. 2, som vil medføre, at beløbet til personlige fornødenheder vil blive udbetalt med 25 kr. mere pr. måned end efter lovforslaget.

Mindretallet indstiller herefter lovforslaget til *vedtagelse* med det af mindretallet stillede ændringsforslag.

Ændringsforslag

til

I. forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Forhøjelse af grundbeløb m. v.).

Af et *mindretal* (Bundvad, Albertsen, Erling Dinesen, Anker Jørgensen, Niels Mørk, Helge Nielsen og Vivike):

Til § 1.

1) Nr. 4 affattes således:
„4. I § 3, stk. 1, ændres „8.508 kr.“ og „5.652 kr.“ til: „9.096 kr.“ og „6.036 kr.““

2) Nr. 6 affattes således:
„6. I § 16, stk. 1, 2. pkt., ændres „7.056 kr.“ til: „7.548 kr.““

Bemærkninger.

Til nr. 1 og 2.

I betænkningen, afgivet af det udvalg, der behandlede det som lov nr. 289 af 18. juni 1969 gennemførte lovforslag, om midlertidigt tillæg til folke-, invalide- og enkepensionister samt om midlertidig forhøjelse af grænsen for hjælp til underhold, stillede socialdemokratiets og socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget ændringsforslag om forhøjelse af beløbene. Baggrunden herfor var, at de i lovforslaget indeholdte beløb var beregnet med reduktion i forhold til de beløb, som måtte følge af umiddelbar overførelse af de ved overenskomstforhandlingerne på arbejdsmarkedet opnåede forbedringer. Begrundelsen for reduktionen var pensionisternes fordel ved en allerede modtaget større kompensation for prisstigninger samt det forhold, at pensionister uden anden indtægt end pensionen sædvanligvis ikke pålignes personlig indkomstskat.

Ydelsernes størrelse efter ændringsforslagene er samlet i nedenstående oversigt, idet de i lovforslaget indeholdte og senere ved loven af 18. juni 1969 gennemførte ydelser er anført i parentes.

	Pensionister,		Pensionister,	
Til ægtepar,	når	begge ægtefæller	tiget til helt	tiget til halvt
opfylder betingelserne for at opnå samme grundbeløb	pr. md.	pr. år	pr. md.	pr. år
	kr.	kr.	kr.	kr.
grundbeløb	49	588	24	288
	(35)	420	17	204)

Til enlige og til ægtepar, når kun den ene ægtefælle opfylder betingelserne for at opnå pension.	32	384	16	192
	(23)	276	12	144)

Til ægtepar ydes, når den ene ægtefælle opfylder betingelserne for at opnå helt grundbeløb og den anden ægtefælle opfylder betingelserne for at opnå halvt grund-

beløb, et midlertidigt tillæg på 40 kr. (29 kr.) pr. måned eller 480 kr. (348 kr.) pr. år.

Ved ændringsforslagene indgår det midlertidige tillæg i forhøjelsen uden reduktion.

Grundbeløb ved forhøjelsernes fastlæggelse (pristal 131).....	11.064	7.344
Midlertidigt tillæg.....	588 (420)	384 (276)
Forhøjelse (1,6 pct.).....	180	120
Tilsammen.....	11.832 (11.664)	7.848 (7.740)
Hertil svarer ved reguleringspristal 100 (d. v. s. de beløb, der skal indføres i loven)	9.096 (8.976)	6.036 (5.952)
Forhøjede grundbeløb ved reguleringspristallet for juli 1969 (134).....	12.096 (11.940)	8.028 (7.920)

Endvidere forhøjes det i folkepensionslovens § 16, stk. 1, 2. pkt., omhandlede grundbeløb for ægtepar, når den ene oppebærer indtægtsbestemt folkepension og den anden invalidepension med laveste pensionsstørrelse, fra 7.056 kr. til 7.548 kr. (7.440 kr.).

II. forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m. v. (Forhøjelse af ydelser).

Af et *mindretal* (Bundvad, Albertsen, Erling Dinesen, Anker Jørgensen, Niels Mørk, Helge Nielsen og Vivike):

Til § 1.

1) Nr. 1 affattes således:

„1. § 4, stk. 1, affattes således:

„Stk. 1. Invalidepensionens grundbeløb udgør følgende beløb årlig, jfr. §§ 5 og 40:

Til ægtepar, når begge ægtefæller opfylder betingelserne for at opnå samme grundbeløb.....	Helt kr.	Halvt grundbeløb kr.
9.096	4.548	
Til andre.....	6.036	3.018 ^{““}

2) Nr. 2 affattes således:

„2. § 4, stk. 2, affattes således:

„Stk. 2. Invaliditetsbeløbet udgør følgende beløb årlig, jfr. § 40:

Efter ændringsforslagene forhøjes folkepensionens grundbeløb som anført i nedenstående oversigt, idet forhøjelsens størrelse ses ved en sammenligning med de i parentes anførte tal, som er lovforslagets.

Ægtepar, når begge er berettiget kr. årlig	Andre kr. årlig
11.064	7.344
588 (420)	384 (276)
180	120
11.832 (11.664)	7.848 (7.740)
9.096 (8.976)	6.036 (5.952)
12.096 (11.940)	8.028 (7.920)

Til ægtepar, når begge ægtefæller opfylder betingelserne for at opnå samme invaliditetsbeløb.....	Helt invaliditetsbeløb kr.	Halvt invaliditetsbeløb kr.
4.548	2.274	
Til andre.....	3.018	1.509 ^{““}

3) Nr. 3 affattes således:

„3. I § 4, stk. 4, ændres „5.628 kr.“ og „3.744 kr.“ til: „5.988 kr.“ og „3.960 kr.“.

4) Nr. 4 affattes således:

„4. I § 10, stk. 1, ændres „2.820 kr.“ og „5.652 kr.“ til: „3.018 kr.“ og „6.036 kr.“.

5) Nr. 5 affattes således:

„5. I § 15, stk. 1, ændres „4.248 kr.“ og „2.820 kr.“ til: „4.548 kr.“ og „3.018 kr.“.

6) Nr. 6 affattes således:

„6. I § 15, stk. 2, ændres „4.248 kr.“ til: „4.548 kr.“.

Bemærkninger.

Til nr. 1.

Der henvises for så vidt angår ændringsforslaget om forhøjelse af invalidepensionens grundbeløb til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 1 under I.

Til nr. 2-6.

Forhøjelsens størrelse både ved pristal 100 og 134 fremgår af nedenstående over-

sigt. Til sammenligning er medtaget de i lovforslaget og bemærkningerne hertil anførte tal, idet de er markeret med parentes. De med større typer angivne tal er størrelserne ved pristal 134, de øvrige er størrelserne ved pristal 100 til indsættelse i lovforslaget.

	Helt		Halvt	
	kr. årlig		kr. årlig	
<i>Invaliditetsbeløb:</i>				
Ægtepar	6.048	4.548	3.034	2.274
	(5.964)	(4.488)	(2.988)	(2.244)
Enlige	4.014	3.018	2.004	1.509
	(3.960)	(2.976)	(1.980)	(1.488)
<i>Erhvervsudygtighedsbeløb:</i>				
Ægtepar	7.956	5.988		
	(7.800)	(5.868)		
Enlige	5.268	3.960		
	(5.184)	(3.900)		
<i>Bistandstillæg . . . . .</i>	4.014	3.018		
	(3.960)	(2.976)		
<i>Plejetillæg . . . . .</i>	8.028	6.036		
	(7.920)	(5.952)		
<i>Invaliditetsydelse:</i>				
Ægtepar	6.048	4.548		
	(5.964)	(4.488)		
Enlige	4.014	3.018		
	(3.960)	(2.976)		

III. forslag til lov om ændring af lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Forhøjelse af grundbeløb).

Af et *mindretal* (Bundvad, Albertsen, Erling Dinesen, Anker Jørgensen, Niels Mørk, Helge Nielsen og Vivike):

Til § 1.

Tallet „5.952“ udgår, og i stedet herfor indsættes: „6.036“.

Bemærkninger.

Der henvises til det vedrørende ændringsforslag nr. 1 under I anførte.

IV. forslag til lov om ændring af lov om omsorg for invalidepensionister og folkepensionister. (Betaling for ophold på alderdomshjem og plejehjem).

Af *socialministeren*, tiltrådt af et *flertal* (Asger Jensen, Clara Munck, Lis Møller, Simonsen, Holger Hansen, Ewan Jensen, Eva Ree, Erik Hansen (Ålborg amt), Grethe Philip og Valbak):

Til § 1.

1) I den under nr. 1 foreslåede affattelse af lovens § 10 udgår i stk. 1 2. pkt., og i stedet indsættes:

„Ved optagelsen bortfalder, jfr. dog stk. 4, den del af pensionen, som overstiger et beløb af 1.116 kr. årlig, der bevares til personlige fornødenheder. Ved beregning af taksten for betalingen for opholdet tages den bortfaldne del af pensionen i betragtning, og af indtægt, som ikke hidrører fra invalidepension eller folkepension, kan indtil 60 pct. kræves anvendt til betaling for opholdet.“

Underændringsforslag til ændringsforslag nr. 1.

Af et *mindretal* (Bundvad, Albertsen, Erling Dinesen, Anker Jørgensen, Niels Mørk, Helge Nielsen og Vivike):

2) I den ved ændringsforslag nr. 1 foreslåede affattelse af lovens § 10, stk. 1, 2. pkt., udgår tallet „1.116“ og erstattes af: „1.344“.

Bemærkninger.

Til nr. 1.

Efter de hidtil gældende regler bortfalder invalide- og folkepension ved en pensionists optagelse på alderdomshjem eller plejehjem, og pensionen er derfor ikke taget i betragtning ved opgørelse af en pensionists skattepligtige indkomst.

Efter skattemyndighedernes praksis har værdien af ophold på alderdomshjem og

plejehjem heller ikke været taget i betragtning ved opgørelse af en pensionists skattepligtige indkomst.

Ændringsforslaget har til formål at sikre,

at den hidtidige beskatningspraksis oprettholdes, således at kun det beløb, som pensionisten bevarer til personlige fornødheder, undergives indkomstbeskatning.

Asger Jensen.

Clara Munch.

Lis Møller.

Simonsen.

Holger Hansen,
formand.

Evan Jensen.

Eva Ree.

Erik Hansen (Ålborg amt).

Grethe Philip.

Valbak,
næstformand.

Bundvad.

Albertsen.

Erling Dinesen.

Anker Jørgensen.

Niels Mørk.

Helge Nielsen.

Vivike.

Bilag 1.

SAMMENSLUTNINGEN AF KØBSTÆDERNES SOCIALE UDVALG

DEN DANSKE KØBSTADFORENING

Den 12. november 1969.

I det af socialministeren den 8. oktober 1969 for folketinget fremlagte forslag til lov om ændring af lov om omsorg for invalidepensionister er bl. a. de såkaldte lommepegebeløb foreslået forhøjet med 12 kr. månedlig. Forslaget motiveres dels i den forhøjelse af pensionerne, der bliver gældende pr. 1. april 1970 i henhold til de samtidig fremlagte lovforslag nr. 4, 5 og 6, dels som erstatning for det bortfaldne persontilskud. Ifølge bemærkningerne til lovforslaget fikses sidstnævnte erstatning til 6 kr. månedlig, hvilket betyder, at der kun bliver tale om en delvis erstatning, da det hidtil ydede persontilskud kunne stige til 350 kr. om året.

Sammenslutningen af Købstædernes sociale Udvalg og Den danske Købstadforenings bestyrelse skal under henvisning hertil tillade sig at foreslå overvejet, at det pågældende lommepegebeløb fastsættes en del højere f. eks. 30 til 35 kr. om måneden, dels under hensyn til det ovenanførte om persontilskuddets bortfald og dels under hensyn til følgende betragtninger:

Ifølge lovforslagets pkt. 1 ændres reglerne om pensionisternes økonomiske forhold under ophold på alderdomshjem og plejehjem. Ved den foreslåede ændring af loven bortfalder den nugældende lovs § 12s bestemmelse om, at betaling for ophold på hjem ikke kan overstige et af socialministeren fastsat beløb, for tiden 45 kr. pr. dag.

Gennem de ændringer, der foreslås med § 10 om betaling for ophold på de pågældende hjem, og hvorefter indbetalingerne fremtidig aldrig kan overstige 60 pct. af egenindtægten udover lommepegebeløbets størrelse, bliver der større beløb til rådighed for pensionister, der har over ca. 6.000

kr. i egenindtægt, således at de betænkeligheder, man kunne nære ved at slette ovennævnte maksimumsbegrænsning, bliver mindre, end hvis den hidtidige betalingsregel, der fører til 100 pct. indbetaling af egenindtægt udover en vis størrelse, bibeholdes.

Imidlertid vil den beregningsændring vedr. indbetalingerne, som lovforslaget indeholder, give resultater, som ikke synes helt rimelige. Efter de nugældende regler sker fradrag i lommepege først, når egenindtægten overstiger halvdelen af lommepegebeløbet, men dette „fradragsfri beløb“ foreslås nu slettet, og fradraget på 60 pct. af overskydende indtægt starter efter det nu foreliggende forslag allerede ved de mindre egenindtægter og fører til en forringelse på 408 kr. om året for beboere på de pågældende hjem med egenindkomster på fra 1.000 kr. til ca. 5.000 kr.

Pensionister med egenindtægter på over 6.000 kr. vil i kraft af, at den hidtidige 100 pct.-regel falder bort, få lettelser ved indbetalingen, f. eks. ved en egenindtægt på 10.000 kr. en lettelse på 1.528 kr. om året. Lettelsen stiger med indkomsten, til den ved 20.000 kr. egenindtægt bliver 5.528 kr. alt beregnet efter lommepegesatsen i oktober 1969 — bortset fra det midlertidige tillæg. Der henvises i denne forbindelse til den af Sammenslutningen af Købstædernes sociale Udvalg udarbejdede oversigt, der vedlægges.

På denne baggrund finder bestyrelserne for Sammenslutningen af Købstædernes sociale Udvalg og Den danske Købstadforening det rimeligt, at der sker en forhøjelse af lommepegebeløbet som anført ovenfor. Man vil dog tillige finde det rimeligt, at der fastsættes et vist maksimum for

betalingsbeløbet for ophold på de nævnte hjem, idet den motivering, som har været gældende for den hidtil fastsatte maksimumindbetalingstakst, stadig er gældende, nemlig at den enkelte pensionist, der er hårdt ramt af sygdom, invaliditet eller alderssvækkelse, ikke med rimelighed fuldt ud bør betale for dækningen af et ekstraordinært stort plejebæhov.

Man skønner fra bestyrelsernes side, at det hidtidige maksimum, 45 kr. pr. dag, vil være et rimeligt beløb som betaling for værelse og forplejning samt almindelige tjenesteydelser.

Man skal endvidere henstille til folketingsudvalgets overvejelse, om det er rimeligt at opretholde de lettelser på den måde, de nye regler indebærer, jfr. de i vedlagte oversigt viste eksempler. Det er efter de to bestyrelser opfattelse mærkværdigt, at der sker forringelser for de mindste egenindtægter, og at der samtidigt gives betydelige

forbedringer for de større egenindtægter. Det skal i denne forbindelse understreges, at der for beboere på de pågældende hjem uden egenindtægt sker den rent faktiske forringelse i indkomstforholdene, at persontillægget bortfalder, bortset fra den beskudne kompensation på 72 kr. om året, som omtales i lovforslagets bemærkninger.

Sammenslutningen og købstadforeningens bestyrelse ville principielt kunne tilslutte sig en ordning, hvorved pensionisterne efter optagelse på alderdomshjem eller plejehjem får udbetalt deres pension direkte og selv betaler for udgiften til husly og forplejning, dog bortset fra de særlige udgifter til opfyldelse af deres varierende plejebæhov. En sådan ordning ville efter bestyrelsernes opfattelse på en mere rimelig måde såvel i pensionsmæssig som i beskatningsmæssig henseende søge at ligestille pensionister med ophold på sådanne hjem med pensionister, der klarer sig selv.

Sammenslutningen af Købstædernes
sociale Udvalg

Den danske Købstadforening

E. b.

Henning Rasmussen

/ O. Ingvartsen

Til folketingets udvalg vedr. forslag til lov om ændring af lov om omsorg for invalidepensionister og folkepensionister.

Underbilag.

	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
Eksempler på egenindtægt..	1.000	4.000	5.180	6.000	6.100	6.200	8.000	10.000	15.000	20.000
Nu lommepenge reduceret til (96×12)	1.152	÷ 648	÷ 1.364	÷ 2.184	÷ 2.284	÷ 2.384	÷ 4.184	÷ 6.184	÷ 11.184	÷ 16.184
+ egenindtægt	1.000	4.000	5.180	6.000	6.100	6.200	8.000	10.000	15.000	20.000
Til fri rådighed	2.152	3.352	3.816	3.816	3.816	3.816	3.816	3.816	3.816	3.816
Fremtidig efter forslaget:										
Lommepenge (112×12)	1.344	1.344	1.344	1.344	1.344	1.344	1.344	1.344	1.344	1.344
Indbetaling: 60 pct. af egen- indtægt	600	2.400	3.108	3.600	3.660	3.720	4.800	6.000	9.000	12.000
Reducerede lommepenge	744	÷ 1.056	÷ 1.764	÷ 2.256	÷ 2.316	÷ 2.376	÷ 3.456	÷ 4.656	÷ 7.656	÷ 10.656
Egenindtægt	1.000	4.000	5.180	6.000	6.100	6.200	8.000	10.000	15.000	20.000
Til fri rådighed	1.744	2.944	3.416	3.744	3.784	3.824	4.544	5.344	7.344	9.344
En forringelse på	408	408	400	72	32	—	—	—	—	—
En forbedring på	—	—	—	—	—	8	728	1.528	3.528	5.528 ¹⁾

÷ ved lommepengebeløb betyder indbetalingspligtigt beløb.

¹⁾ Det nugældende maksimumsindbetalingsbeløb (45 kr. om dagen) er 16.200 kr. om året, altså et beløb, der nogenlunde svarer til den nuværende indbetaling.

Den 24. oktober 1969.

Bilag 2.

**SAMMENSLUTNINGEN AF KØBSTÆDERNES
SOCIALE UDVALG
DEN DANSKE KØBSTADFORENING**

Den 24. november 1969.

I fortsættelse af skrivelse herfra af 12. november 1969 vedrørende Sammenslutningen af Købstædernes sociale Udvalgs og Den danske Købstadforenings vurdering af det forelagte forslag til lov om ændring af lov om omsorg for invalidepensionister og folkepensionister tillader man sig herved at meddele, at Sammenslutningen af Købstædernes sociale Udvalg i skrivelse af 18. november 1969, som vedlægges i kopi, har gjort opmærksom på, at de med ovennævnte skrivelse af 12. november 1969 fremsendte beregningseksempler gælder beboere

på de pågældende hjem, som er i aldersgruppen mellem 60 og 67 år, og at tallene vil være anderledes for beboere, der er ældre eller yngre, idet beboerne over 67 år, før der fordres indbetaling af dem, får godskrevet et beløb indtil folkepensionens mindstebeløb, og beboere under 60 år får lompepenge forhøjet med 20 pct. På dette grundlag og ud fra det øvrige i Sammenslutningens skrivelse af 18. november 1969 nævnte har Sammenslutningen udarbejdet en ny oversigt, som vedlægges.

Sammenslutningen af Købstædernes
sociale Udvalg.

Den danske Købstadforening.

e. b.

Henning Rasmussen.

/ O. Ingvartsen.

Til folketingsudvalget vedr. forslag til lov om ændring af lov om omsorg for invalidepensionister og folkepensionister.

Underbilag a.

SAMMENSLUTNINGEN AF
KØBSTÆDERNES SOCIALE UDVALG

Den 18. november 1969.

I skrivelse af 31. oktober 1969 gav man en række bemærkninger om forslagene til ændring af pensionslovene og omsorgsloven.

Ved en nærmere gennemgang af oversigten over egenindtægt og lommepenge eller indbetaling for beboere på alderdoms- og plejehjem er man blevet opmærksom på, at man har glemt at nævne, at oversigten gælder beboere mellem 60 og 67 år, og tallene vil være anderledes for beboere, der er ældre eller yngre, idet beboere over 67 år, før der fordres indbetaling af dem, får godskrevet indtil folkepensionens mindstebeløb, og beboere under 60 år får lommepengene forhøjet med 20 pct.

I skrivelsen til købstadforeningen anførte man i sidste stykke, at der tilsyneladende ikke findes faste retningslinjer for skatteansættelse af beboere med egenindtægter i pleje- og alderdomshjem.

Man har derfor ikke ved angivelsen af

„forbedringstallene“ efter forslaget beregnet, hvilke virkninger beskatningen kan medføre. Det er dog sandsynligt, at beskatningsforholdene mange steder er så lempelege, at „forbedringstallene“ kan tages som et udtryk for en tendens, selv om de med de stigende indtægter må reduceres med fra ca. 25 pct. til ca. 45 pct., når beskatning tages i betragtning.

Men samtidig må man huske, at tallene for „forringelse“ skal suppleres med 278 kr. (nemlig forringelsen ved, at persontilskud 350 kr. årlig kun erstattes med 72 kr. efter lovforslaget).

Man har derfor med hensyntagen til beskatning udarbejdet en ny oversigt, som vedlægges. Den viser stadig tendensen, men må også tages med det forbehold, som eventuelle variationer i beskatning kan udvirke.

P. b. v.

Orla Jensen.

Den danske Købstadforening.

Eksempler på egenindtægt —
gælder personer mellem
60 og 67 år.

Den 18. november 1969

Persontilskud	350	350	350	350	350	350	350	0	0	0
Bruttoindtægt.....	1.000	4.000	5.180	6.000	6.113	6.227	8.266	10.592	17.307	24.022
Fradrag for skatter	0	0	0	0	13	27	266	592	2.307	4.022
Beregnet indtægt.....	1.000	4.000	5.180	6.000	6.100	6.200	8.000	10.000	15.000	20.000
Nu lommepenge reduceret til + egen nettoindtægt.....	1.152	÷ 648	÷ 1.364	÷ 2.184	÷ 2.284	÷ 2.384	÷ 4.184	÷ 6.184	÷ 11.184	÷ 16.184
	1.000	4.000	5.180	6.000	6.100	6.200	8.000	10.000	15.000	20.000
Til fri rådighed.....	2.152	3.352	3.816	3.816	3.816	3.816	3.816	3.816	3.816	3.816
Fremtidig efter forslaget:										
Lommepenge.....	1.344	1.344	1.344	1.344	1.344	1.344	1.344	1.344	1.344	1.344
Indbetaling: 60 pct. af egen bruttoindtægt	600	2.400	3.108	3.600	3.668	3.736	4.960	6.355	10.384	14.413
Reducerede lommepenge....	744	÷ 1.056	÷ 1.764	÷ 2.256	÷ 2.324	÷ 2.392	÷ 3.616	÷ 5.011	÷ 9.040	÷ 13.069
Egen nettoindtægt.....	1.000	4.000	5.180	6.000	6.100	6.200	8.000	10.000	15.000	20.000
Til fri rådighed.....	1.744	2.944	3.416	3.744	3.776	3.808	4.384	4.989	5.960	6.931
	408	408	400	72	40	8				
En forrin- } persontilsk. 350 gelse på } ÷ erstatn. 72	278	278	278	278	265	251	(12)			
	686	686	678	350	376	331				
En forbedring på							556	1.173	2.144	3.115 ¹⁾

÷ ved lommepengebeløb betyder indbetalingspligtigt beløb.

¹⁾ Det nugældende maksimumsindbetalingsbeløb (45 kr. om dagen) er 16.200 kr. om året, altså et beløb, der nogenlunde svarer til den nuværende indbetaling.

Bilag 3.

FOLKEPENSIONISTFORENINGERNES OG INVALIDEORGANISATIONERNES KONTAKTUDVALG

Den 6. november 1969.

Vedrørende ændring af lov om folkepension, invalidepension og enkepension.

I anledning af det fremsatte forslag til ændring af lov om folkepension, invalidepension og enkepension skal Kontaktudvalget tillade sig at uddybe de betragtninger, som blev fremsat i skrivelse af 18. april 1969.

Regulering af pensionerne i 1958-67.

I 1963 aftalte arbejdsmarkedets parter for første gang, at der udover de generelle tillæg skulle ydes et særskilt tillæg til lavtlønsområdet. Ved den efterfølgende regulering af pensionerne opnåedes der enighed om at regulere pensionerne i overensstemmelse med forhøjelserne på lavtlønsområdet. Denne ordning blev også anvendt ved reguleringerne af pensionerne i 1965 og 1967. Man opnåede herved, at pensionerne i perioden 1963-67 steg lige så meget som gennemsnitslønningerne på arbejdsmarkedet.

Dette var en væsentlig forbedring i forhold til tidligere, hvor pensionerne kun var reguleret i overensstemmelse med de generelle overenskomsttillæg på arbejdsmarkedet. Som følge af lønglidningen, som udgør en væsentlig andel af de samlede lønstigninger (omkring 50 pct.), var denne form for regulering utilstrækkelig til at opretholde pensionernes relative niveau. Kontaktudvalgets undersøgelser over udviklingen i lønninger og pensioner viser da også, at der i perioden 1958-63 opstod et stadigt voksende efterslæb for pensionerne.

Regulering af pensionerne i 1969.

Det var på denne baggrund nedslående for Kontaktudvalget at blive præsenteret for reguleringen af folke- og invalidepen-

sionerne i foråret 1969. Reguleringen pr. 1. april 1969 var nok baseret på tillæggene på lavtlønsområdet, men der var for første gang foretaget visse reduktioner, der bragte reguleringen ned på niveau med de generelle overenskomsttillæg. *Dermed var reguleringen i realiteten lige så utilstrækkelig som i perioden før 1963.*

Tilsvarende reduktioner af reguleringen pr. 1. april 1970 er ikke foretaget, måske på grund af tvivl om reduktionernes rimelighed.

For det første blev reguleringen reduceret, fordi pristalsreguleringen af folke- og invalidepensionerne giver bedre dækning for udviklingen i forbrugerpriserne end pristalsreguleringen af arbejderlønningerne. Hertil må vi fremhæve, at socialministeriet ligesom Kontaktudvalget kun har anvendt reguleringen af lavtlønsområdet som en indikator for den gennemsnitlige lønudvikling på hele arbejdsmarkedet. Erfaringerne for perioden 1963-67 viser, at pensionisternes fordel ved den bedre pristalsregulering sammenlignet med lavtlønsområdet udlignes som følge af lønglidning på arbejdsmarkedet.

For det andet blev reguleringen reduceret af hensyn til de såkaldte skattebegunstigelser. Ved skattebegunstigelser tænkes på nedslagsreglerne ved skatteansættelsen af pensionisterne. Disse særlige skatteregler har eksisteret i en lang årrække og er blevet revideret hvert år i forbindelse med fremsættelse af ligningslovene. Det er derfor naturligt at betragte dem som en del af pensionen. I konsekvens heraf vedtog folketingset også at yde pensionisterne kompensation, når nedslagsreglerne bortfalder ved udgangen af 1969 på grund af indførelse af

kildeskatten. Samtidig med at kompensati-
tionen for bortfald af nedslagsreglerne ved-
toges, besluttedes det at afkorte regule-
ringen af pensionerne under hensyn til ned-
slagsreglerne. *Det er ikke alene urimeligt, det
er også selvmodsigende.*

Reduktionen i lavtlønstillæggene betyder,
at folke- og invalidepensionens relative
niveau er forringet, og at der i perioden
1969-71 vil opstå et endog meget stort efterslæb.

*Den fremtidige regulering af
kompensationsbeløbene for nedslags-
reglernes bortfald.*

I forbindelse med indførelsen af kompensa-
tionen for nedslagsreglernes bortfald er

der grund til at pege på den utilstrækkelige
regulering. Den årlige ændring af nedslags-
reglerne var tilrettelagt således, at pen-
sionister uden anden indkomst end pen-
sionen ikke skulle betale skat. Derved var
der i virkeligheden indbygget en slags vel-
standsregulering i nedslagsreglerne. En til-
svarende regulering af kompensationsbelø-
bene vil ikke finde sted, idet disse kun vil
blive reguleret efter pristallet. Hvis ikke
pensionisternes økonomiske vilkår skal yder-
ligere forringes, er det af afgørende betyd-
ning, at reguleringen i tilknytning til over-
enskomstfornyelserne også kommer til at
omfatte kompensationsbeløbene.

Med venlig hilsen

Svend Jensen,
formand

Folketingets udvalg vedrørende ændring af lov
om folkepension, invalidepension og enkepension.

SOCIALMINISTERIET

København K., den 20. november 1969.

Bilag 4.

Nogle stillede spørgsmål til ministeren og svarene herpå.

Spørgsmål:

Lovforslag nr. 7, omsorgsloven:

9. Har ministeren bemærkninger at gøre til vedlagte skrivelse af 13. november 1969 (bil. 6) fra Sammenslutningen af Købstædernes sociale Udvalg og Den danske Købstadforening?

Svar:

Pensionister, der er optaget på alderdomshjem eller plejehjem, modtager alle ydelser fra hjemmet. Den forhøjelse af priser, som har været resultatet af indførelse af den almindelige omsætningsafgift, og som for personer med indtægt under en vis grænse skulle kompenseres med ydelse af persontilskud, har således for pensionister på hjem kun betydning med hensyn til de behov, der skal dækkes af beløbet til personlige fornødenheder. Dette beløb skal derfor kun forhøjes med den procentvise forhøjelse, som var en følge af prisstigninger på grund af indførelse af omsætningsafgiften. Denne forhøjelse er beregnet til 6 kr. månedlig.

Med hensyn til spørgsmålet om et maksimum for betaling for ophold på et hjem bemærkes: Såfremt en pensionist af indtægter ud over pensionen kun skal indbetale indtil 60 pct., vil det være rimeligt ikke at fastsætte noget maksimum for det beløb, der skal betales pr. dag for ophold på hjemmet.

For så vidt der henvises til, at de foreslåede betalingsregler kan medføre, at der skal betales et højere beløb for ophold på et hjem end efter de gældende betalingsregler, bemærkes, at det vil kunne fastsættes, at pensionister, der har ophold på et hjem på tidspunktet for lovens ikrafttræden, ikke skal betale et større beløb, end de betalte efter de før dette tidspunkt gældende regler.

Denne undtagelsesbestemmelse bør dog ikke gælde for pensionister, for hvem det får betydning, at reglen om maksimumsbetaling ophæves. Virkningen af, at der ikke fastsættes nogen højeste indbetaling, fremgår af vedlagte bilag.

At betalingen i forhold til de gældende regler nedsættes for personer med store indtægter, er en naturlig følge af de lempeligere fradragsregler, som gennemføres med hensyn til folkepensionen; og må også ses i lyset af, at der hidtil for visse indtægter har været meget strenge betalingsregler, idet hele det beløb, med hvilket indtægten oversteg ca. 5.600 kr. — indtil det fastsatte maksimum af 45 kr. pr. dag — skulle indbetales for opholdet på hjemmet, jfr. oversigten i det med socialministeriets skrivelse af 6. november 1969 fremsendte bilag.

Med hensyn til forslaget om, at pensionister på et hjem kun skulle betale for husly og forplejning, bemærkes, at dette formentlig måtte forudsætte, at betalingen kunne ydes inden for pensionsbeløbet, efter at der var sat et beløb til side til personlige fornødenheder. Betalingen måtte fastsættes til samme beløb for alle de på et hjem optagne pensionister, hvilket ville medføre, at man ikke kunne kræve noget yderligere beløb indbetalt af pensionister med egne indtægter ud over pensionen. Det synes mere rimeligt som efter lovforslaget at kræve en efter indtægten afpasset betaling for ophold på hjemmet.

I forbindelse med svaret til udvalgets spørgsmål 3 fremsendes hermed et notat vedrørende spørgsmål om bortfald af pension i forbindelse med optagelse på alderdomshjem og plejehjem.

Underbilag.

Forslag til lov om omsorg for invalidepensionister og folkepensionister.

Indtægt, lømmepege og indbetaling ifølge lovforslag.

Nettoindtægt ud over pensionen	Af pensionen indbetales	Af pensionen til rådighed	Af øvrig indtægt indbetales (60 pct.)	Af øvrig indtægt til rådighed (40 pct.)	Indbetaling i alt	Til rådighed i alt
1	2	3	4	5	6	7
0	6.432	1.488	0	0	6.432	1.488
1.000	6.432	1.488	600	400	7.032	1.888
2.000	6.432	1.488	1.200	800	7.632	2.288
3.000	6.432	1.488	1.800	1.200	8.232	2.688
4.000	6.432	1.488	2.400	1.600	8.832	3.088
5.000	6.432	1.488	3.000	2.000	9.432	3.488
10.000	6.432	1.488	6.000	4.000	12.432	5.488
15.000	6.432	1.488	9.000	6.000	15.432	7.488
16.655	6.432	1.488	9.993	6.662	16.425	8.150
20.000	6.432	1.488	12.000	8.000	18.432	9.488
25.000	6.432	1.488	15.000	10.000	21.432	11.488
30.000	6.432	1.488	18.000	12.000	24.432	13.488
35.000	6.432	1.488	21.000	14.000	27.432	15.488
40.000	6.432	1.488	24.000	16.000	30.432	17.488
45.000	6.432	1.488	27.000	18.000	33.432	19.488
50.000	6.432	1.488	30.000	20.000	36.432	21.488
					Kolonne 2+4	Kolonne 3+5

Ved vurderingen af, hvilket beløb der efter disse regler vil stå til rådighed for en pensionist, bør tages i betragtning, at indtægten angiver nettoindtægt. Pensionisten vil således forinden have betalt skat.

Spørgsmål 10:

Har ministeren bemærkninger at gøre til vedlagte skrivelse af 6. november 1969 (bil. 4) fra Folkepensionistforeningernes og Invalideorganisationernes kontaktudvalg?

Svar:

For så vidt angår spørgsmålet om regulering af pensionerne kan jeg henvise til bemærkningerne til forslaget til loven om midlertidigt tillæg til pensionisterne samt til forhandlingerne i folketinget om dette lovforslag. Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, var størrelsen af tillægget baseret på et skøn over de forbedringer, som lavtlønnede arbejdere ville opnå i den ny overenskomstperiodes 1. år, reduceret dels under hensyn til, at pensionisterne i den sidste overenskomstperiode fra 1967-69 har modtaget større kompensation end de lavtlønnede arbejdere for stigningen i forbrugerpriserne, dels under hensyn til, at pensionister, der ikke har andre indtægter end pensionen, normalt ikke betaler skat. På dette grundlag fastsattes tillægget til

3,8 pct. af pensionens fulde grundbeløb pr. 1. april 1969. Fra 1. april 1970 forhøjes pensionerne med yderligere 1,6 pct., svarende til, hvad lavtlønnede arbejdere opnår i overenskomstperiodens 2. år, reduceret med den forbedring af timelønnen, der kan henføres til kompensation for den aftalte nedsættelse af arbejdstiden. Da pensionisterne fra 1970 skal betale skat, er der som følge heraf ikke som ved tidligere forhøjelser af pensionen foretaget nogen reduktion på grund af manglende skattebetaling.

Med hensyn til det i kontaktudvalgets skrivelse, side 2 nederst, anførte om fremtidig lønregulering af de lovfæstede kompensationsbeløb bemærkes, at pensionisterne, når der ikke længere foretages reduktion i pensionsforhøjelserne på grund af manglende skattebetaling, vil opnå samme procentvise forhøjelse som lønmodtagerne, ligesom de skal afgive omtrent samme procent i kildeskat. Resultatet bliver således, at pensionisterne for fremtiden procentvis vil opnå de samme forhøjelser som lavtlønnede arbejdere.

I anledning af udvalgets skrivelse af 25. november 1969 skal socialministeriet udtale følgende:

Spørgsmål:

11. Under henvisning til socialministerens svar på spørgsmål 9 bedes oplyst, om vedlagte skrivelse af 24. november 1969 fra Sammenslutningen af Købstædernes sociale Udvalg og Den danske Købstadforening giver ministeren anledning til yderligere bemærkninger.

Svar:

Til den med skrivelsen fra Sammenslutningen af Købstædernes sociale Udvalg og Den danske Købstadforening fulgte oversigt bemærkes, at der deri regnes med indbetaling for ophold på alderdomshjem og plejehjem efter bruttoindtægt, medens der skal regnes med indtægt efter betaling af skat, jfr. det bilag, der blev fremsendt med svaret til udvalgets spørgsmål 3.

De oplysninger, der er givet i det nævnte bilag om størrelsen af de beløb, der ved forskellige indtægter skal indbetales for ophold på hjem, og de beløb, der efter

indbetaling står til rådighed for pensionisterne, er til yderligere tydeliggørelse sammenholdt i vedlagte bilag. Det fremgår heraf, at der med de foreslåede regler skabes en glidende stigning i størrelsen af de beløb, en pensionist kan beholde af egne indtægter, og et rimeligt forhold mellem det beløb, en pensionist skal betale for ophold på et hjem, og det beløb, pensionisten kan beholde af egne midler. Som det er nævnt under forhandlingerne med udvalget, vil der for pensionister, der før lovens ikrafttræden er optaget på et hjem, ikke ske nogen nedsættelse af det beløb, der skal stå til rådighed for pensionisten, dog at reglen om ophævelse af maksimum for betaling for ophold på et hjem ophæves for alle pensionister fra lovens ikrafttræden.

Forslaget om en regel om indbetaling af 60 pct. af egne indtægter ud over pensionen gennemføres efter indstilling fra udvalget om fradragsregler i pensionslovgivningen. En tilsvarende regel er, som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, gennemført for de sociale pensionslove fra 1. april 1970.

Nathalie Lind

/ N. Engberg.

Underbilag.

Ændringer i rådighedsbeløb fra 1. oktober 1969 til 1. april 1970.

Beregnet indtægt	Til rådighed efter gældende regler pr. 1. oktober 1969		Til rådighed efter nye regler pr. 1. april 1970	Forhøjelse (+) og nedsæt- telse (÷) ved overgang til nye regler	
	Pensionister under 67 år	Pensionister over 67 år		Pensionister under 67 år	Pensionister over 67 år
kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
0	1.344	1.344	1.488	+ 144	+ 144
1.000	2.152	2.152	1.888	÷ 264	÷ 264
2.000	2.552	2.552	2.288	÷ 264	÷ 264
3.000	2.952	3.000	2.688	÷ 264	÷ 312
4.000	3.352	4.000	3.088	÷ 264	÷ 912
5.000	3.752	5.000	3.488	÷ 264	÷ 1.512
10.000	3.816	5.652	5.488	+ 1.672	÷ 164
15.000	3.816	5.652	7.488	+ 3.672	+ 1.836
20.000	3.816	5.652	11.495	+ 7.679	+ 5.843

Bilag 5.

FINANSMINISTERIET

Skattedepartementet.

Den 4. november 1969.

Notat om spørgsmål 1 fra folketingets socialudvalg.

I en skrivelse af 31. oktober 1969 har socialudvalget stillet følgende spørgsmål 1:

„Ad lovforslagets punkt 4 henledes opmærksomheden på, at man ved fastsættelsen af de midlertidige tillæg ved lov nr. 289 af 18. juni 1969 forudsatte kommuneskatteprocenter på 15-16. Under henvisning hertil samt under henvisning til finansministerens udtalelser ved åbningsdebatten spørges, om der nu foreligger et samlet materiale over kommuneskatteprocenterne over hele landet, idet udvalget i bekræftende fald anmoder om at få dette tilstillet.“

I den anledning kan oplyses, at kildeskattedirektoratet fra samtlige primærkommuner har modtaget indberetning om de kommunale udskrivningsprocenter for 1970. Størrelsen af disse procenter fremgår af følgende oversigt.

Udskrivningsprocent for 1970	Antal kommuner
under 10	1
10,0-11,9	9
12,0-13,9	20
14,0-15,9	68
16,0-17,9	134
18,0-19,9	95
20,0-21,9	18
22,0-	1

I alt 346

Den laveste udskrivningsprocent har Hirschholmene med 2,1. De laveste i gruppen med udskrivningsprocent på 10,0-11,9 er Gentofte, Frederiksberg, Søborg-Gilleleje (Frederiksberg amt) og Esbønderup-Nødebo (Frederiksberg amt), alle med 11,0. Af de resterende kommuner i denne gruppe har tre kommuner en procent på 11,5, medens de to sidste kommuner har procenter på 11,7 og 11,9.

Den højeste udskrivningsprocent har Hurup kommune (Viborg-Thisted amt) med 22,0. Rækkefølgen derefter er følgende:

Løgstør (Ålborg-Hjørring amt)	21,9
Thisted (Viborg-Thisted amt)	21,3
Hanstholm (Viborg-Thisted amt)	21,0
Gårslev (Vejle amt)	21,0
Lemvig (Ringkøbing amt)	20,8
Grinderslev (Ålborg-Hjørring amt)	20,8
Skørping	20,8
Nykøbing M. (Viborg-Thisted amt)	20,8

Den gennemsnitlige kommunale udskrivningsprocent kan ved hjælp af indberetningernes oplysninger anslås til ca. 15,6. Medregnes de kirkelige afgifter, bliver den anslåede gennemsnitlige procent ca. 16,3.

Bilag 6.

FINANSMINISTERIET

Skattedepartementet.

Den 12. november 1969.

Notat om spørgsmål 5 fra folketingets socialudvalg.

I en skrivelse af 7. november 1969 har socialudvalget stillet følgende spørgsmål 5: „Ad svaret på spørgsmål 1 ønskes belyst, hvorledes det skøn, hvorefter den gennemsnitlige kommunale udskrivningsprocent kan anslås til 15,6, er udøvet.“

I den anledning kan oplyses, at den gennemsnitlige kommunale udskrivningsprocent for 1970, der i svaret på udvalgets spørgsmål nr. 1 er anslået til ca. 15,6, er beregnet på grundlag af kommunernes indberetninger til kildeskattedirektoratet. Hver kommune har indsendt oplysning om udskrivningsprocenten for indkomståret 1970 og om den budgetterede kommunale indkomstskat i regnskabsåret 1970-71. Dette beløb svarer til den budgetterede udskrivning på basis af indkomsterne i indkomståret 1970.

Den samlede udskrivning er opgjort til 7.810,7 mill. kr.

Kommunerne har ikke skullet indberette størrelsen af den forventede kommunale skala-indkomst i 1970, men denne skala-indkomst kan med tilnærmelse opgøres på grundlag af de indberettede skatteprocenter og skattebeløb. Hvis der f. eks. er indberettet en udskrivningsprocent på 10 og en kommunal indkomstskat på 2 mill. kr., må der være regnet med en skala-indkomst på 20 mill. kr. Man har på denne måde for hver enkelt kommune opgjort størrelsen af den skønnede kommunale skala-indkomst. Summen af disse indkomster udgør 50.115,2 mill. kr.

Ved at sætte det forventede kommuneskatteprovenu i forhold til den forventede samlede skala-indkomst kommer man frem til en gennemsnitlig kommunal udskrivningsprocent for 1970 på ca. 15,6.

Kompensationerne for afskaffelsen af nedslag i den skattepligtige indkomst og af persontilskud ydes med ensartede beløb i alle landets kommuner. Da kompensationsbeløbene blev fastsat i foråret, vidste man, at merbeskatningen som følge af nedslagsreglernes afskaffelse, ville variere fra kommune til kommune, fordi de enkelte kommuner under det hidtidige beskatningssystem har benyttet forskellige beskatningsprocenter og personfradrag og under kildeskatten vil benytte forskellige udskrivningsprocenter, mens personfradragene for de her omtalte pensionister vil blive ens i alle kommuner. Kompensationsbeløbene blev fastsat på basis af beregninger over, hvad persontilskud og merkatten som følge af nedslagenes bortfald ville betyde for pensionister uden indtægt ud over pensionen. Ved opgørelsen af merkatten benyttede man gennemsnitlige kommunale beskatnings- og udskrivningsprocenter og forudsatte, at personfradraget ifølge de gældende regler blev ydet med det maksimale beløb på 6.000 kr.

Denne fremgangsmåde bevirker, at kompensationerne i nogle kommuner vil blive lidt for høje og i andre kommuner lidt for lave. Man kan dog ikke uden videre gå ud fra, at kompensationerne bliver for høje i alle kommuner, hvor udskrivningsprocenten for 1970 ligger under gennemsnittet for hele landet, og for lave i alle kommuner, hvor udskrivningsprocenten ligger over landsgennemsnit. Kompensationsbalancen i de enkelte kommuner vil nemlig blive påvirket af, hvorledes den pågældende kommunes procentsats og personfradrag ændres ved overgangen til kildeskate. I denne forbindelse kan nævnes, at kompensatio-

nerne som nævnt er fastsat under forudsætning af, at alle kommuner har anvendt personfradrag på 6.000 kr. for skatteårene 1968-69 og 1969-70. I virkeligheden har mange kommuner anvendt lavere personfradrag på 4.000 eller 5.000 kr. Det gælder således mange kommuner med forholdsvis høje beskatningsprocenter, og i sådanne kommuner vil en del pensionister hidtil have betalt noget højere indkomstskat end forudsat ved beregningen af de skattestigninger, der er lagt til grund ved fastsættelsen af kompensationsbeløbene.

De foran omtalte lokale forskelle mellem på den ene side kompensationsbeløb og på den anden side tabet ved afskaffelsen af persontilskud og nedslag i de skattepligtige indtægter må således betragtes som en følge af den fremgangsmåde, der blev anvendt ved udarbejdelsen af kompensationsordningen.

Et andet spørgsmål er, om de skøn over udskrivningsreglerne for indkomståret 1970, der blev benyttet ved beregningen af merskatten som følge af nedslagenes bortfald, er holdbare. Da kompensationsordningen blev udformet, var disse udskrivningsregler endnu ikke fastsat, men man anslog, at statsskatten for lavere indkomster, folkepensionsbidraget og kommuneskatten gennemsnitlig ville blive udskrevet med tilsammen 36 pct.

For statsskatten og folkepensionsbidraget tilsammen er den nævnte procent fastsat til 20,1. Den gennemsnitlige kommunale udskrivningsprocent er som nævnt foreløbig opgjort til ca. 15,6 pct. Derved når man op på i alt 35,7 pct. Lægger man den foreløbige gennemsnitsprocent for de kirkelige afgifter på ca. 0,7 til, bliver den samlede procent ca. 36,4.